

Církevní věci: Kterak zaniká změnou řádného bydliště povinnost platiti náboženskou daň židovskou?

(Nález ze dne 9. října 1928 č. 26.570.)

V ě c: Felix T. v M. proti ministerstvu školství a národní osvěty stran náboženské daně.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á .

D ů v o d y: St-li byla židovskou náboženskou obcí v M. předepsána náboženská daň částkou 4.500 Kč. Reklamace st-lova byla zamítnuta náboženským výborem i rozšířeným náboženským výborem. St-l podal na to stížnost k osp-é v M., v níž uvedl, že se z M. vystěhoval a platí náboženskou daň v nynějším svém bydlišti N., takže není již povinen platiti náboženskou daň v M.

Stížnosti této nevyhověla osp rozhodnutím z 12. srpna 1925 na základě § 21 a 30 zák. z 21. března 1890 č. 57 ř. z. z těchto důvodů: Podle § 102 stanov náboženské obce židovské v M. jest každý, kdo před 1. lednem anebo 1. ledna má bydlivtě, výdělek nebo nemovitý majetek v obvodu náboženské obce, povinen přispívati na nový rok, třebas průběhem roku opustí území obce náboženské anebo zemře. Ohlášení o odchodu z obce nutno podati písemně představenstvu nábož. obce nejdéle do 30. listopadu, jinak jest dotyčný člen i pro příští rok správní příspěvkem povinen. Tento předpis jest plně potvrzen také § 23 odst. 2 cit. zák. Ze spisů jde, že st-l oznámením nedatovaným a vlastnoručně nepodepsaným, které došlo 23. prosince 1924, sdělil představenstvu nábož. obce v M., že v létě 1924 se přestěhoval do N. Předpis daně byl tedy podle stanov a zákona zcela odůvodněn. Co do předepsaných 10 kvocientů poukazuje se na § 101 stanov, podle jehož posl. odstavce příslušníci bydlící v obvodu nábož. obce, avšak ve vzdálenosti 5 neb více kilometrů od obce M., platí jenom dvě třetiny. Poněvadž však st-l v rozhodný den měl v M. svoje bydliště, nemá nároku na snížený příspěvek náboženský.

Další odvolání st-lovo zamítla zsp v Brně rozhodnutím z 10. srpna 1925 z důvodů rozhodnutí osp-é vzhledem k jasnému znění 2 odst. § 23 zák. č. 57 ř. z. z r. 1890 a § 102 stanov. žid. nábož. obce v M. Když se st-l také z tohoto rozhodnutí odvolal, bylo odvolání jeho nař. rozhodnutím zamítnuto z důvodu rozhodnutí zsp-é.

O stížnosti uvážil nss takto: — — — — —

Podle § 23 zák. o zevních právních poměrech náboženské společnosti israelské jest »při změně řádného bydliště a s tím spojené změně příslušnosti k náboženské obci konati pro běžný rok správní příspěvky náboženské obci dřívějšího bydliště.« »Příspěvková povinnost vůči poslední obci však trvá dále, opomenul-li súčasněný oznámiti představenstvu obce (náboženské) změnu bydliště alespoň měsíc před uplynutím správního roku.«

Podle § 101 stanov nábož. obce žid. v M. schválených výnosem zsp-é ze 16. prosince 1922 jest náboženskou daní povinen každý příslušník

náb. obce mající jmění, výdělek, nemovitý majetek anebo důchod, převyšující v místě obvyklou mzdu denní, při čemž příslušníci bydlící sice v obvodu náboženské obce m-ské, avšak ve vzdálenosti 5 neb více kilometrů od obce M. platí dvě třetiny nábož. daně. — Příslušníkem nábož. obce jest podle § 2 těchto stanov každý žid, který na území nábož. obce má řádné bydliště. Podle § 102 těchto stanov jest příslušník obce, který před 1. lednem aneb 1. ledna má bydliště, výdělek nebo nemovitý majetek v obvodu nábož. obce, povinen nábož. daní na nový rok, třeba opustí během roku nábož. obec nebo zemře. Ohlášení odchodu nutno podati nejdéle do 30. listopadu písemně u představenstva, jinak zůstává člen obce příspěvkem povinný i pro následující rok správní.

Není sporu o tom, že st-l měl dříve řádné bydliště v M. a byl tam povinen nábož. daní, že svoje řádné bydliště během roku 1924 přeložil do N. a že písemné oznámení o tom učinil představenstvu nábož. obce m-ské teprve v prosinci 1924, konečně že správní rok nábož. obce spadá v jedno s rokem kalendářním. — Pak ovšem neoznámil st-l představenstvu nábož. obce m-ské změnu bydliště »alespoň měsíc před uplynutím správního roku« a byl tudíž ve smyslu cit. předpisu § 23 zák. z roku 1890, resp. ve smyslu shora uvedeného § 102 stanov, který se s cit. předpisem zákona shoduje, také ještě v správním roce 1925 povinen nábož. daní vůči obci m-ské.

Na tom nemohly nic měniti shora uvedené vývody stížnosti, poněvadž předpis § 23 odst. 2 zák. resp. § 102 stanov je po té stránce zcela jasný a imperativní a nepřipouští výjimek co do povinnosti oznámiti změnu bydliště, resp. co do důsledku zanedbání povinnosti té, ani když přestěhování je i jinak v obci známo.

Při zcela jasném slovném znění zákona a stanov nelze ovšem také z domnělého úmyslu a účelu zákona vyvozovati opak toho, co plyne ze znění zákona. Výkladové pravidlo § 7 o. z. o. pak platí právě jen pro případy, kde věc se nedá rozřešiti, »ze slov ani z přirozeného smyslu slov,« kdežto zásada § 914 o. z. o. platí jen pro výklad smluv, nikoliv pro výklad zákona.

Stejně nemůže se st-l dovolávati případného snížení daně na dvě třetiny ve smyslu § 101 stanov, poněvadž snížení takové má místa zřejmě jen u příslušníka nábož. obce, který má řádné bydliště sice na území obce náboženské, avšak mimo politickou obec M., kdežto st-l měl dříve bydliště v pol. obci M. a jeho daňová povinnost se prodlužuje z důvodu § 23/II zákona taky ještě na rok 1925, kdy již v obvodu nábož. obce m-ské nebydlil.

Jeví se tudíž stížnost bezdůvodnou a bylo ji zamítnouti.

Č. 7461.

Školství. — Řízení správní: * Jednotliví členové učitelského sboru veř. školy národní nemají v řízení o odstranění nebo ponechání křížů ve školních třídách postavení strany.

(Nález ze dne 9. října 1928 č. 26.571.)